

1. Dự báo của IMF

Như thường lệ, đến tháng 4, IMF lại công bố báo cáo đầu năm mang tên *World Economic Outlook* (có thể truy cập ở địa chỉ: <http://WWW.Imf.org/external/pubs/ft/wco/2001/01/index.htm>). Theo báo cáo này, IMF cảnh báo về một sự chững lại hơn nữa của tăng trưởng trên qui mô toàn thế giới do tác động của nền kinh tế Mỹ đang chững lại, tuy nhiên đây chưa phải là suy thoái. Theo IMF, tỷ lệ tăng trưởng toàn cầu năm 2001 này sẽ chỉ là 3,2%, năm ngoài là 4,8%. Nền kinh tế Mỹ, xương sống của sự tăng trưởng toàn cầu trong thập niên qua, theo dự kiến, sẽ chỉ tăng trưởng khoảng 1,5% trong năm nay, thấp hơn so với tỷ lệ tăng trưởng của năm 2000 vốn là 5,0%, và thấp hơn so với tỷ lệ dự kiến cách đây 6 tháng vốn là 1,7%. Theo lời giám đốc nghiên cứu IMF, Michael Mussa, "rõ ràng là tăng trưởng toàn cầu thấp hơn dự báo và một sự điều chỉnh dự báo như thế cho thấy một cách rõ rệt rằng chúng tôi đang quan sát một sự chững lại đáng kể và rộng rãi của tăng trưởng kinh tế toàn cầu trong năm nay, song đây, ít nhất là cho đến lúc này, chưa phải là suy thoái toàn cầu." Ông Mussa đã nêu đích danh Ngân hàng trung ương châu Âu (ECB), tức cơ quan ấn định chính sách tiền tệ cho khu vực đồng euro, và chỉ trích là đã không thành công trong việc xử lý lãi suất: bằng cách không cắt lãi suất đúng mức, ECB đã khống chế lãi suất đồng euro và làm chậm đi tốc độ tăng trưởng của 12 nước thuộc khu vực này đồng thời góp phần vào việc làm chậm lại sự tăng trưởng của nền kinh tế thế giới. Theo ông Mussa, "khi sự chững lại kinh tế trở nên phổ quát và trở thành một vấn đề chủ yếu, khi thiếu phát không còn là một đe dọa liên tục, khu vực đồng euro, khu vực kinh tế lớn nhì thế giới, cần trở nên một phần của giải pháp hơn là trở nên một phần của bài toán tăng trưởng chậm đi." Theo dự kiến của IMF khu vực đồng euro sẽ tăng trưởng ở mức 2,4% năm 2001, thấp hơn dự báo cách đây 6 tháng 1%.

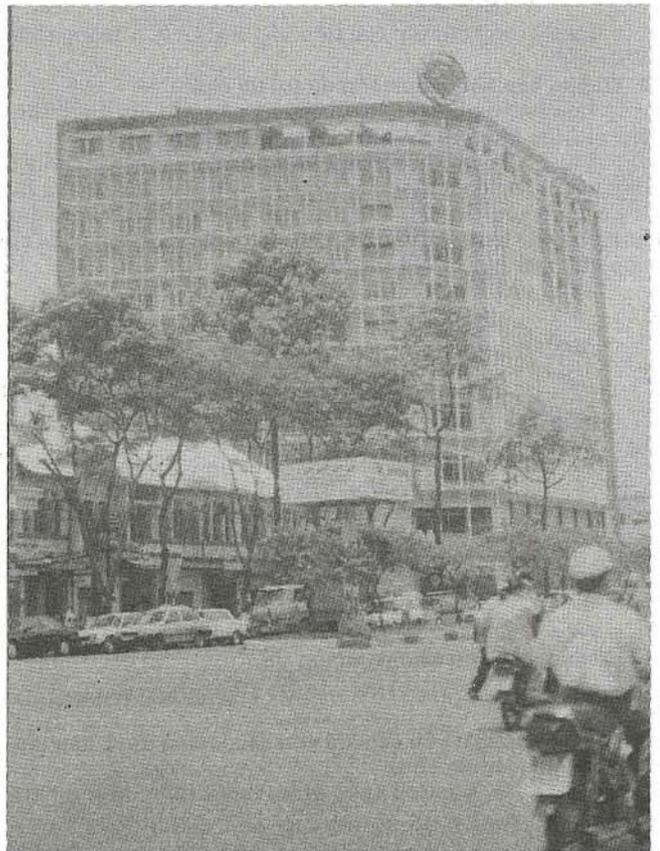
Theo bản báo cáo WEO, nền kinh tế Mỹ, vốn chiếm đến 1/4 sản lượng thế giới, sẽ chỉ tăng trưởng ở mức 2,5% trong năm 2002. Về điểm này, ông Mussa cho biết khả năng quay trở lại tỉ lệ tăng trưởng 5% của thập niên 1990 là không có và cũng là không nên có. Các yếu tố hỗ trợ nền kinh tế Mỹ bao gồm ý chí của FED (ngân hàng trung ương Mỹ) nhằm đáp ứng nhanh chóng các nhu cầu hạ lãi suất ngắn hạn, được xem như là động cơ thúc đẩy nền kinh tế Mỹ khôi phục.

Các dự báo về tỉ lệ tăng trưởng các nước công nghiệp hàng đầu đều thấp hơn số liệu năm 2000, và trong mọi trường hợp đều thấp hơn dự báo cách đây 6 tháng. Nhật Bản tiếp tục quá trình 10 năm suy yếu kinh tế, với tỉ lệ tăng trưởng ước tính chỉ là 0,6% năm nay là 1,5% năm tới. Một số biện pháp cần được tiến hành trong khuôn khổ chính sách tiền tệ mới nhằm thúc đẩy nền kinh tế, chứ không chỉ mỗi biện pháp cắt giảm lãi suất ngân hàng xuống đến gần bằng không. Chính vì thế mà tân thủ tướng Junichiro Koizumi đã đặt ưu tiên hàng đầu là việc giải quyết bài toán hệ thống tài chính nước này. Một số nước châu Á khác cũng chịu tác động của nền kinh tế Mỹ đang chững lại như Hồng Kông, Hàn Quốc, Singapore, Đài Loan...tuy nhiên, Trung Quốc và Ấn Độ vẫn, theo dự báo, sẽ duy trì tỉ lệ tăng trưởng cao, do lẽ "tính cô lập tương đối cao của các nền kinh tế này so với các nền kinh tế còn lại của thế giới".

Tăng trưởng ở tây bán cầu dự kiến sẽ giảm nhẹ trong năm 2001 xuống còn 3,7%, thế nhưng nền kinh tế Brazil, lớn nhất châu Mỹ Latinh, sẽ tăng trưởng ở 4,5%, nhiều hơn cả năm 2000. Tuy nhiên, bi quan vẫn còn đó ở châu Mỹ Latinh, đặc biệt là Argentina với các vấn đề về tài chính cùng các tác động của điều này nơi một số nền kinh tế đang nổi lên ở châu Mỹ Latinh. Dưới đây là một số liệu chủ yếu:

DỰ BÁO TOÀN CẦU CỦA IMF VÀ QUAN HỆ IMF - VIỆT NAM

DANH ĐỨC

1. TỈ LỆ TĂNG TRƯỞNG			
Nước, khu vực	2000	2001	2002
Sản lượng thế giới	4.8	3.2	3.9
Các nền kinh tế lớn nhất	4.1	1.9	2.7
Các nước công nghiệp hàng đầu	3.8	1.6	2.4
Mỹ	5.0	1.5	2.5
Nhật Bản	1.7	0.6	1.5
Đức	3.0	1.9	2.6
Pháp	3.2	2.6	2.6
Ý	2.9	2.0	2.5
Anh	3.0	2.6	2.8
Canada	4.7	2.3	2.1
Các nước phát triển khác	5.2	3.0	3.8
Các nước đang phát triển	5.8	5.0	5.6
Châu Phi	3.0	1.2	4.4
Châu Á	6.9	5.9	6.3
Trung Quốc	8.0	7.0	7.1
Ấn Độ	6.4	5.6	6.1
ASEAN 1 (không tính VN, CTC, Lào, Myanmar)	5.0	3.4	4.7
Trung Đông Malta, Thổ Nhĩ Kỳ	5.1	2.9	4.6
Tây bán cầu	4.1	3.7	4.4
Brazil	4.2	1.5	4.5
Các nền kinh tế đang chuyển đổi	5.8	4.0	4.2
Trung và Đông Âu	3.8	3.9	4.4
Khối SNG và Mông Cổ	7.1	4.1	4.1
không tính Nga	6.3	4.2	4.2
Nga	7.5	4.0	4.0
2. TỈ LỆ LẠM PHÁT			
Các nước phát triển	2.3	2.1	1.8
Các nước đang phát triển	6.1	5.7	4.8
Các nền kinh tế đang chuyển đổi	20.1	15.3	10.0

Nguồn IMF

2. IMF và Việt Nam

Có thể thấy trong bảng số liệu gián lược trên đây là vị trí của nền kinh tế VN, một nước ASEAN, song lại được IMF xếp nằm ngoài nhóm ASEAN-1 và lọt trong danh sách "các nước đang phát triển". Không có gì là khó hiểu bởi lẽ quan hệ IMF - VN vào thời điểm tháng 4.01 này đang tập trung cho xóa đói giảm nghèo, như theo tinh thần bản thông cáo báo chí số 01/12 của IMF ngày 6.4.2001.

"Hội đồng quản trị IMF hôm nay đã đồng ý trên nguyên tắc một thỏa thuận kéo dài 3 năm cho VN trong khuôn khổ chương trình và tạo thuận lợi cho tăng trưởng (Poverty Reduction and Growth facility) trị giá 368 triệu USD. Hội đồng quản trị cũng chấp thuận trên nguyên tắc việc giải ngân khoản tín dụng đầu tiên tương đương 53 triệu USD trong khuôn khổ chương trình này".

Có thể thấy qua thông báo trên của IMF, tiền đề cho sự tăng trưởng của VN chính là giảm nghèo, có giảm nghèo được mới có thể tăng trưởng một cách bền vững, ổn định và hài hòa, chứ không thể chỉ chạy theo tăng trưởng như là một mục tiêu tự thân. Bản thông cáo tổng kết tình hình kinh tế VN như sau:

"Từ năm 1999, nền kinh tế bắt đầu nảy bật trở lại, và bước cải cách được kích thích hơn. Sự khôi phục (kinh tế) phần nào do việc nguồn đầu tư trong nước sinh động trở lại như là một đáp ứng trước những sáng kiến trong chính sách hướng đến việc sửa đổi những yếu kém về mặt cơ cấu đồng thời làm tăng tính cạnh tranh. Tăng trưởng GDP thực sự ước lượng tăng từ 4,25% năm 1999 lên 5,5% năm 2000, do cầu nội địa tăng mạnh. Nhập khẩu tăng mạnh. Do đó, mặc cho xuất khẩu có tăng, cán cân thanh toán chỉ thặng dư chút ít và dự trữ của chính phủ chỉ khoảng 3 tỉ USD, (đủ để nhập khẩu trong 8 tuần 2 ngày). Kích cầu nội địa xuất phát từ các chính sách thuế vụ và tiền tệ thích hợp trong năm 2000. Phần nào nhờ thu nhập dầu hỏa tăng

mạnh, thâm thủng ngân sách chỉ vào khoảng 2% GDP. Chính sách tỉ giá tiền đồng cũng thông thoáng hơn trong năm 2000. Nhờ dựa vào vai trò của lực lượng thị trường, tỉ giá tiền đồng hạ 3% trong quý tư, khác với tỷ giá ổn định so với đồng USD trong 2 năm trước đó...

Trong khuôn khổ chương trình hỗ trợ xóa đói giảm nghèo tạo thuận lợi tăng trưởng, tăng trưởng GDP thực sự dự kiến tăng đến 7% vào năm 2003, tỷ lệ lạm phát dưới 5%. Thu nhập đầu người có thể tăng bình quân khoảng 4,5%/năm". Nhờ những biện pháp tập trung cho xóa đói giảm nghèo có thể dẫn đến giảm đáng kể tần số nghèo đồng thời cải thiện một số chỉ số xã hội".

Giảm nghèo đã và đang là một quan tâm hàng đầu của thế giới, từ các định chế quốc tế đến các chính phủ. Có thể sao lại trang 1 trong số 79 trang tin tức trên website của IMF.

May 7,2001 - Transcript - Panel Discussion on Macroeconomic Policies and Poverty Reduction

May 7,2001 - Quarterly Update on the Special Data Dissemination Standard - First Quarter 2001

May 7,2001 - Promoting Stability and Prosperity in a Globalized World - Remarks by Horst Kohler

May 4,2001- IMF Financial Activities

May 4, 2001 - Public Information Notice IMF Executive Board Discusses the Challenge of Maintaining Long-Term External Debt Sustainability of HIPCs

May 4,2001- Financing the Fund's Operation - Review of Issues

May 3,2001 - Public Information Notice: IMF Concludes Article IV Consultation with Togo

May 3,2001 - Guinea Letter of Intent, Memorandum of Economic and Financial Policies, and Technical Memorandum of Understanding

May 3,2001 - Colombia: Selected Issues and Statistic Appendix

*** May 2,2001 - Financial Assistance for the Poorest Members - An Update

May 2, 2001 - Press Release: IMF Approves Three-Year, US\$82 Million PRGF Arrangement for Guinea

May 1,2001- Statement by Mr. Nout Wellink, President of De Nederlandsche Bank, on Behalf of Mr. Gerrit Zalm, Minister of Finance of the Netherlands

May 1,2001 - IMFC Statement by Mr. Pedro Malan, Minister of Finance of Brazil

April 30,2001 - Joint IMFC Development Committee Statement by Mr. Fathallah Oualalou, Minister of Economy, Finance, Privatization, and Tourism of Morocco

***April 30, 2001 - IMF Lending to Poor Countries - How does the PRGF differ from the ESAF? - An IMF Issues Brief

Có thể thấy, trên tổng số 15 đề mục tin, đã có 3 tin về xóa đói giảm nghèo và về hỗ trợ tài chính cho các nước nghèo (có ghi dấu ***) , chưa kể nội dung cụ thể xóa đói giảm nghèo bàn bạc với các nước nghèo trong danh sách 15 đề mục tin kể trên. Tất cả cho thấy không thể xem xóa đói giảm nghèo như một động tác bác ái, Nhân đạo tùy lòng hảo tâm (tình thương hoặc tình nghĩa) mà như là một thành phần bắt buộc và then chốt, vừa là mục tiêu vừa là điều kiện, của cải cách kinh tế, của tăng trưởng. Những kinh nghiệm gần đây ở một vài nước trong khu vực như Indonesia, Philippines, và cả trong nước (ở tây nguyên)...càng nhắc nhở nhu cầu xóa đói giảm nghèo ở những vùng sâu, vùng xa, vùng cao này, nếu như không muốn để xảy ra những bất trắc cho sự ven toàn lãnh thổ và tính đoàn kết dân tộc, mà một số thế lực bên ngoài, có khi gồm cả những "người quen cũ", sẵn sàng tiếp tay, xúi dục, hậu thuẫn. Thế cho nên, bên cạnh những chính sách tích cực hơn nữa, còn phải tăng cường kiểm tra việc thực hiện các chính sách đó, đừng để xảy ra những vụ "cắt xén" những ngân khoản dành cho các chương trình này ■